

SZERKESZTŐI IRODA:

Belkőzpontja 21. szám. (Postapost) hová a lap szellemi részét illető közlemények címzendők.

AZ „ELLENZÉK” ELŐFIZETÉSI DÍJA:

Vidékire postán, vagy helyben házhoz hordva
Egész évre 16 frt. Negyedévre 4 frt.
Félévre 8 frt. Egy hónapra helyben 1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 5 kr.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepeket követő napokon.

Kéziratok nem adatnak vissza.

ELLENZÉK.

POLITIKAI ÉS TARSADALMI NAPILAP.

KIADÓ - HIVATAL:

Kolozsvár, Belkőzpontja 33. szám.

HÍROTESI DIJAK

Egy cenziméternyi tér ára 4 kr. Gyászok, kereskedők és iparosok árkedezményben részesülnek. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Nyilvántári czikkék

garmond sora után 20 kr. fizetendő.

Szomszédtság.

Jó viszonyban élni a szomszédokkal okos dolog is, meg hasznos is. Nem határozhatók ugyan előre meg azok az előnyök, melyeket a szomszédokkal való jó viszony magában foglal, hanem azért régi szokás az emberek között a szomszédtság jussán arra törekedni, hogy egymás között barátságos viszonyokat hozzanak létre.

Mióta köztünk és Románia között a vámháború kitört, arra törekedtünk, hogy valami uton-módon visszaállítsuk szerződéses állapotokat. A mi és a romániai kormány megbízottjai sokszor jöttek össze a mindkét részről kívánatosnak mutató meg egyezés létesítése végett. A megbízottak most is Bécsben vannak; konferálnak napokon keresztül, s a hírek ma is még csak annyit mondának, hogy meg egyezésre jutniuk még nem sikerült.

Nekünk úgy tetszik: ez a meg egyezés még sokáig nem fog létrejönni.

Egyrészt azért, mert Románia megbízottjai az eddigi tanácskozásokra soha sem látták el magukat megfelelő utasításokkal, másfelől mert mértéklen kívánják igénybe venni engedékenységet, s az alkalmat a maguk előnyére használni ki. Sokszor megmondjuk már hogy mi a tervbe vett állam szerződés megkötését különösen ipari és mezőgazdasági szempontokból kívánatosnak, s bizonyos tekintetben szükségesnek is tartjuk.

Ezt a szükségességet azonban nem úgy értjük, hogy esetleg érdekeink kockáztatásával is kiegyeztünk a szomszéd állammal, hanem csak annyit akarunk e szükségesség alatt érteni, hogy a vámháború állapotban veszélyeztetve látunk részint ipari, részint mezőgazdasági érdekeket.

Nekünk a mi szerencsétlen viszonyaink között tagadhatatlanul reflectálnunk kell arra, hogy iparcikkjeink számára Románia piacait biztosítsuk, de nincs szükségünk arra, hogy Románia nyers terményei és fogyasztásra szánt marhái számára a mi piacainkat lefoglalja.

Abban van-e nagyobb veszedelem rák nézve, ha Románia elzárja a magyar ipar termékei elől a piacot, vagy abban-e rájuk nézve nagyobb veszedelem, ha nyers termények és állatjait elől mi zárjuk el piacainkat? Könnyű kitalálni. A veszedelem mindenesetre őket fenyegeti teljesebb mértékben, mert a romániai ipar fejletlensége mellett

nekik multhatlanul reflectálniuk kell a magyar iparra, viszont az ő fejlettebb agrikultúrájuk és állattenyésztésük mellett elsőrendű érdek képez rájuk nézve az, hogy terményeiket behozhatják-e a szomszédállam piacaira vagy sem.

És épen azért, mert a szerződés nélküli állapot rájuk nézve rejt magában nagyobb veszedelemeket, áll be szüksége annak, hogy az engedmények terén ők járjanak jó példával elől. — Rólunk tapasztalhatták már a korábbi szerződés keretén belül, hogy mi megfelelő jóindulattal teszünk meg mindent arra, hogy Románia agrikultúrája fejlődhesse, s ezzel szemben csak azt kívántuk meg, hogy a romániai behozatal ne öltözzön oly mértékű, mely aztán a mi gazdasági fejlődésünket feltartóztatja.

Kétségtelen tény, hogy a vámszerződés létesítése első sorban Romániára nézve foglal magában érezhetőbb előnyöket.

Igaz, hogy a mi iparunk fejlődésének szempontjából számbaveendő tényező a romániai kereslet s különösen a kátrásvézi ipar a vámháborút megelőzőleg egyenesen a romániai piacokra nehezkedett, de a vámháború következtében beállott fellendülés, mely a határszéli iparosok érdekeinek nagyobb védelmére szoktatta a magyar fogyasztókat, sokat változtatott a helyzeten. A magyar társadalom megmozdult s a magyar piacok teljesebb megnyerése a határszéli ipar termékek számára megmentette a magyar iparosok e részét attól a veszedelemről, mely a romániai kereslet elvesztése következtében kezdetben olyan fenyegető alakban lépett fel.

A vámháború óta szerzett tapasztalatok arról győzték meg minket, hogy iparunk fejlődésének nem előfeltétele többé a romániai piacok állandó meghódítása. Az a vámháború arra ösztönözt, hogy felvegyük a harcot a külföld versenyével, s ipartermékeink számára foglaljuk le a hazai piacokat. A hazai fogyasztók figyelme a vámháború óta sokkal teljesebben, mint azelőtt a hazai ipartermékekre irányítván, ma tapasztalunk lehet, hogy a hazai kereslet maga is biztosíthat fejlődést a hazai iparnak, így tehát ma sokkal kevesebb okunk van reflectálni a romániai piacokra, mint a hogy ez a vámháborút megelőzőleg eselekedtük.

Ha tehát Románia-kormányának szükségét látja annak, hogy velünk szerződéses viszonyba lépjen — oly engedményeket kell tennie, a melyek a ko-

rábbi szerződés feltételeitől eltérőleg a mi javunkra biztosítsanak megfelelő előnyöket.

Igaz, hogy Románia a maganyers-terményeivel és állataival távolabb fekvő piacokat is felkereshet, csak az a kérdés, hogy ez a vállalkozás jár-e akkora vagyoni előnnyel, mintha tán szigorubb feltételek mellett felünk a szomszéd, tehát kevesebb költséggel megközelíthető — állammal köt szerződést e nemű érdekeinek védelmére.

Románia képviselőinek, kik úgy látszik ma is abban a hitben élnek, hogy mi vagyunk rájuk szorálva — kétszer is meg kell fontolniuk, hogy a szerződés megszűnése óta nálunk a helyzet épen az ő hátrányukra változott meg. Ma nem mi vagyunk rájuk utalva, hanem megfordítva. Ily körülmények között a korábbi szerződés előnyös kikötéseire többé nem hivatkozhatnak, mert a mi akkor rák nézve előnyös volt, az ma megszűnt azzá lenni, így tehát, nekünk teljes jogunk van az előbbi szerződéstől eltérőleg terhebb feltételeket tűzni ki.

Mi ohajtjuk a meg egyezést; de nem minden áron, és különösen nem oly alakban, mely érdekeinknek bármint feladását involválná magában. Ha szerződés kell nekik — mi készséggel szóba állunk velük; konferálunk is akár hónapokig — de kedvezmények nyújtására — melyek egyenesen a saját érdekeinket veszélyeztetnék — nem vállalkozhatunk.

Ez okból elvárjuk a saját megbízottjainktól, hogy oly meg egyezési pro-pozícióktól egyáltalán tartózkodjanak, a melyek arra vezethetnének, hogy a korábbinál terhebb szerződés kötés-ség meg.

Mi szívesen megmaradunk jó szomszédoknak; áldásosnak is tartjuk a jó és barátságos szomszédtságot, de érdekeink nyílt kockáztatása volna az, ha szomszédunk által kihasználnánk enged-nők a saját javainkat, s őket juttatva előnyökhöz — a magunk fejlődését akasztanók meg.

Ily nagylelkűsége csak oly nem-zetek vehetők rá, a kik jobban szívü-kön viselik a szomszédjuk, mint a sa-ját sorsukat.

Politikai hírek.

A döntő körökből. A hadügyminiszterünk több forrásviselőjének kitüntetését, melyet tegnapelőtt közöltek, úgy tekintik, mint azoknak a katonai előkészületek és a népfelkelés szervezése alkalmából kifejtett

buzgóságuk elismerését. Mérvadó katonai körök egyszerűs mind azt is látják benne, hogy a katonai készülődések véget értek. E felfogás megáfolja azokat a híreket, melyek a kitüntetések egy tekintet, mint Bylandt Rheidt gróf lemondásának előjelét. Igaz ugyan, hogy a közös hadügyminiszter rövid idő előtt beadta lemondását, de a bon-vólódott politikai helyzetre való tekintet-ből és mert a jelen pillanatban ily válto-zás nagyon bajos, azt nem fogadták el. — Husvét után határozzák meg, hogy az eset leges hitelből, melyet a hadügyminiszter csak a két kormány beleegyezésével hasz-nálhat, mennyi használtassák fel. Már ma is bizonyosnak tekinthető, hogy e hitel kisebb részét néhány már megkezdett elő-készületi munka bevégzésére fordítják.

A román kormány megbízottjai — a mint bécsből táviratlag jel-ntik — miután a kormányuktól utasításokat kaptak — teg-nap résztvettek egy az osztrák kereskedel-mi miniszteriumban tartott tanácskozá-ban, melyen a ké állam kereskedelmi ministe-rok és szakelődői, valamint Szögyén osz-tályfőnök és Glanz br. miniszteri taná-c-sok is jelen voltak. — Az értekezlet nem vezetett eredményre, miután a román meg-bízottak nem csak a megköthető állategész-ségügyi konvenció tekintetében tesznek még mindig eltagadhatlan proposíciókat, hanem a Magyarország és Ausztria kiviteli keres-kedelmé néve fontossággal bíró számos áru-cikket is ki akarnak zárni a legna-gyobb kedvezmény-lönyéből.

A dualizmus mellett a reichsrath urak-lázának ápril 4-ki ülésében egy kis tün-tetés volt a bihárt gróf Thun Leo ismert beszéde folytán. Az ellenzéki lapok szerint a tün-tetést a Tassfe-kormány rendezte, mely-nél ösztönzésre gróf Coudenhove Ferencz, a kormány egyik híve, a vám-tarifa tárgya-lását alkalmul használta, hogy a dualizmus mellett is sikra szálljon. A nem-sz-grófazon-ban nem valami nagyon erőltette meg ma-gát. Igen rövid é lanya beszédet mondott. Kiemelte, hogy a vám-tarifában tün-tet lát-ta annak, hogy nemcsak a mostani, hanem minden jövőbeli kiegyezés is szerencsésen létre jön Magyarországgal s hogy talán utódaink megérnek olyan kiegyezést, a mely minden irányban és esküvel megerősített jog-épségben tartása mellett a közös ügyek tárgyalására a mostaninál egyszerűbb mó-dot fognak találni. Végül kiemelte, hogy a vám-tarifa a külföld előtt bizonyosságul szolgál arra, hogy „a birodalom két részre osztása mellett is közös kifejezést, közös védelmet találhatnak s fognak találni min-denkor a közös érdekek.” — Gyöngye éljen-zés kísérté e szavakat.

A bolgár kérdés megoldására különböző terve-zetek merülnek fel. Egy angol lap szerint az volna a leg-helyesebb megoldás, ha Bulgária és a porta között personal unio jönne létre; egy másik forrás meg azt szeretné, hogy a rogenség hívja össze a sobranjét, de a kelet-ruméliai képviselők nélkül. Egy bolgárak még ma is szeretettel és ragaszkodással csüngenek Bat-tenberg Sándorral, arra a volt fejedelem születésnapján

nyilvánult rokonszenves enuntatiók újabb bizonyítékokat szolgáltatnak. Viszont Sándor ex-fejedelem is fentartja még az összeköttetéseket a bolgárokkal.

Pártélet.

A radon a függetlenségi párt vég-rehajtó bizottsága elhatározta, hogy újból dr. Múlek Lajos ügyvédet, a város köz-léletének egyik legnépszerűbb derék tagját fogja ajánlani képviselőjelöltül.

A székel y h i d i kerületben a kor-mánypárt Fráter Béla felléptetését ter-vzi.

Temesváron a kormánypárti Delmagyarországi Lapok Tisz a Kálmán, vagy ha ő el nem fogadná, Hegedűs Sándor vagy Lukács Béla jelöltséget ajánlja a 17 én tartandó pártgyűlés figye-lmébe. A temesvári kormánypárt jelöltje a mult választáskor a pártönkivüli Horvath Boldizsár volt s a mérsékelt ellenzék mar-kijelentette, hogy ha a kormány párt újra Horvath Boldizsárt lépteti fel, ellene nem állít jelöltet, sőt ha a kormánypárt mást kandidateálna, a mérsékelt ellenzék maga fog-ját felletetni.

A nagy-szent-miklósi kerü-lefben Torontalmegyében Nákó Kálmán gróf a kormánypárt jelöltje. A kerület ed-digi kormánypárti képviselője Rónay Janos a török-kanizsai kerületben lép fel.

Mármaros megyéből a kö-vetkezőket írják: A szigeti kerületben Urá-n y Iórének ellen-jelöltje nem les-. Vá-ra dy Gábor elleu, mint halljuk, Megyeri Krausz Lajos, a mostani szent endrei képviselő szándékozik fellépni. Mihályi Péter visói képviselőnek komoly ellenjelölt-tje K Jónás Ödön, budapesti műgyete-mi tanár, ki a kerületet három év előtt képviselte és azóta is fentartotta az ö-sze-kötötést választóival. Mihályi Péterhez már a románok sem igen ragaszkodnak, inkább ohajtának Kőkenyesdy Mihályt, a román püspökhelytestet.

Cziple Zsigmond nem lép föltöb-bé a kaszói kerületben Utódján dr. Kőkenyesdy Mihály szigeti ügyvédet, a román viká-rus fiát emlegetik. Jurka Bazis, ki a kerü-letet Cziple előtt képviselte, nem próbál szerencsét.

Szilágyi Istvánok az ökörmzei kerületben nincs ellenjelöltje.

Kriszfalusi Vilmos ellen a huszti kerületben dr. Horvath Ödön eper-jesi jogtanár, Horvath Mnybert huszti já-rásbíró fia készül fellépni.

A balassagyarmati kerület-ben Beniczky Árpád nógrádmegyei földbir-tokos lép föl függetlenségi párti program-mal. Szontagh Pál jelenlegi kép iselőt a szécsényi kerületben léptetik fel.

Gyöngyös városából az ellenzéki választó polgárok egy küldöttsége jelent meg hétfőn Budapesten a közgyűl alapon álló ellenzéki klub helyiségében, hogy f-l-kerje Horánszky Nándort a gyöngyösi kép-viseelőjelöltség elvállalására. A küldöttség szónoka Krassy Bódog apát-plébános volt, ki is okos szavakban tolmácsolta, hogy Gyöngyös város ellenzéki polgárai egyhan-gulag Horánszky Nándort ohajtják képvi-selőül. Horánszky Nándor meghatva köszön-

AZ „ELLENZÉK” TÁRCAJA.

1887. április 7.

Nagypéntek 33-ban

Falb Rudolf után: Wieder Gyula.

„Ha tudnák a nők, mily jól áll nekik az ájtatosság, mindnyáján ájtatosnak lennének,” mondja az istenfőlőve lett Halm-Halma grófúé, „Mária Régina” című regé-nyében.

Törtem a fejemet, hogy férfiak szá-mára hasonló jelszót találjak. Majdnem úgy látszik, mintha a férfi durvább bőréen nem fogna a pirosító. És mert kínálat nélkül a himetelen igazságot mutatjuk be, érzéste-lemekek és ideális érzék nélkülieknek ne-veznek. Rája, mutassátok meg a hatást, a hol a hazugság végződik és az idealizmus kezdődik, s bebizonyítjuk nektek, hogy ki-fogástalan idealisták vagunk. A bot gyen-gének és betegeknek szögál támaszul; ki fog minket sajnálni, ha bot nélkül lépde-lünk? És a mellett szabadon lélegzünk, — mert a tudás határai sokkal tágabb kört ölelnek át, mint a hitéi.

„Hat óráról fogva pedig setétség lön az egész földön kilencz óráig. És ime a templom függőnye kétrészes szakad a te-tejtől az aljáig, és a föld megindula és a kősziklák megrepedezének.” (Máté 27. 45. 51.)

Természeti tűnemények megfigyelései már a legregibb időkől fogva észlelhetők a történelem sora között, mely akár egész nép-ketteit, vagy egyes helységek sorsát vagy hí-rs férfiak élet-trajzát adja. Ha a kő-n-tis, melybe öltöznek, időgenyszerűnek tetszik is, a barokk elavultsága után mindig csak ismert alakok, melyek szemünk elé lépnek. A természet nem ismer divatot, mindig

ugyanazon erővel dolgozik, ugyanazon vál-tozhatatlan törvények szerint. Ha a króni-kás tűzes lánzsákról beszél, melyek az északi vérvörös eget átcsikázták, tudjuk ma, hogy a meteorologia melyik fejezetében ta-laljuk e jelenséget. Ha egykor szent Ló-rincz éjjelén tűzes könyveseppek estek az égből, a csillagászat rögön megmagyarázza nekünk e tűnemény lényegét, valamint az erőket, melyek e folyamatot a világgömbökről levezetik a kisebb földre. És ha a tudós barát lepleretlen iszonyattal eseteli a vér-esőt, mi távol minden szörnyűködéstől ke-délyes mosolylyal a kodex szélére írjuk, hogy békák is katonasapkák is ezek már, s infuzoriák, gombák, víz- és szélforgata-gok segítségével szerencsésen letárgyaljuk ez ügyet.

Hogy állunk már most e tekintetben a bibliai tudósítással? Mi itt a mag és mi a toldalek? Az említett alapelvek és újabb természetstudomány igénybevétele mellett itt is a kétfőt szorosan elválaszthatjuk. Hogy a sötétség (az eredeti szövegben „skotos”) mindenütt, mint napfogyatkozás van feltün-tve, ezt csak Lukács evangelistának kö-zöszöhetjük, ki a másik két író hasonló he-lyezésre hozza teszi: „és a nap elveszett fé-nyét.” De tudjuk a csillagászati calculus segítségével, hogy 26—36 íg Kr. u. csak egyetlen napsötétülés, és pedig a nov 24-iki 29-ben volt látható Jeruzsálemben.

Azonkívül tekintetbe kell venni, hogy a zsidó husvét közelében napfogyatkozás egyáltalában nem állhat be, mert az min-dig holdföltekor ünnepeltetik, és a hold nem lehet egyszerre a nap előtt és mög-ö-azaz nem kelhet és nyugodhatik le egy-szerre. A hold lekiismeretét sok minden terhelheti, a bűvészetben is jártaas lehet, de nem vitathatjuk el mely tiszteletet a ter-mészeti törvények és józan emberi ésszel szemben. Tehát e sötétülési feljegyzés álta-

lában a képzelet szülöttének tekintendő, mint pl. Cäsar halálakor észlelt napsötétü-lés? A két első történész általános tudás-módja szerint nem érthetünk hold sötétü-lést? A felelet csillagászatilag nem járna nehézséggel, ha csak tudnók, melyik évről van szó. Mert tudvalevőleg a természet-tudományok mellett a chronologia is leggyen-gébb oldala a bibliának.

A feltevés, hogy Krisztus, halálakor 33 éves volt üres conjecturáción alapult, de még ha kétségtelen volna is, a kérdésre nézve nem lenne belőle hasznunk, miután a nazarethi születési éve ismeretlen. Folyó évszámításunk ismét csak a Krisztus életkoráról szóló feltevéseken alapszik. De nem fekszik-e ebben a legjobb bizonyíték arra, hogy Krisztus csak a 33 ik évben hallha-tott meg?

Hogy ezt nem ismerték fel már rég, egyike ama sok megmagyarázhatatlan do-lognak, melyek létéről az ember akkor eső-dálkodik, mikor már megmagyaráztattak. Hogy a nagy rabbi halálakor valóban 33 éves volt, mellékes dolog, de azok, kik állították, ez állításra alapíták évszámításun-kat, s így — ha mi ma 1887-el írunk — a keresztrefeszítés éve 33 kellett legyen. De a 33-ik évben április 3-án — a mi nem oly ismeretes, mint a dolog megérdemelö — csillagászati számítások szerint tényleg hold-fogyatkozás állott be 6 órakor, és pedig, a mennyire jelenlegi segédeszközünk meg-biz-hatók, a hold felkeltekor Jeruzsálem felett még a föld felárnnyákkal volt fedve, míg egy negyedórával előbb teljesen sötét volt. Lehetséges tehát, hogy Jeruzsálemben a sötétülést észrevették.

De ily könnyű szerrel nem engedjük el a bibliai szöveget, amaz apr. 3-dika még kelt, egymástól független ismertető jelt kelt felmutasson, hogy azt e jelentőséget tulaj-donságunk neki, melyet mint egy zsidó böls

halála napjának megadni kénytelenek va-gyunk. Egyszersmind pénteknek kell len-nie; mert hogy ezt a hétköznapot kell ha-lálnapul felvennünk, minden kétségen felül áll, mert a hétköznapok rendszeres változása az időszámítást zavaró különböző váltakozá-sok dacára tévedés nélkül maradt fenn és az első keresztények mesterük halálának hetenként visszatérő emlékünnepeben nem tévedhettek. De e próba is talál. A fogyat-kozás 33-ban péntek napra esett. A har-madik feltétel, melynek még találni kell, a husvét beállta a következő napon (Sab-bath). Ismeretes, hogy a zsidók ez ünnepet mindig a Nizan hónap 15 ik napján ülik meg; de ha e nap hétfőre, szerdán vagy pénteken esik, az ünnepet következő napra halasztják. Hogy a Nizan 1-ső napját meg-találjuk, Krisztus idejében külön holdvgyá-zók voltak, kik ujhod utáni estén a tava-szi éjnapgyenlőségkor kémlelték a hold feltünőelsőnegyedét, s ha meglátták, a hirt rögtön tovább terjesztették; e napon szá-mították Nizan elsőjét.

Az éjnapgyenlőség akkor március 23-ára esett. Értekező a 33-ik év számára a valódi tavaszi ujhod idejéül márcz. 13. déltűn 1 órárt talált.

Dr. I. Schmidt a br. Sina atheni csil-lagászanak igazgatója beható kutatások alapján kimutatta, hogy Jeruzsálemben az első negyed 21 órával ujhod után kétség-telenül látható. Ennek következtében amaz évben Nizam elseje március 20-ára esett s a husvétü ünneplés ápril 3-dikára jutott volna: de mivel ez péntek volt a következő napon (Sabbath) ünnepeltek.

Látjuk tehát, hogy minden feltétel talál a 23-ik évre, a mi — mint értekező megvizsgálta — 26—36-ik évekről nem mondható. — 32-ben hasonló körülmények között Nizan 15 én (ápril 13-án) szintén volt holdfogyatkozás, de ez a nap nem pén-

tek, hanem hétfő volt és a sötétülés a hold-nak Jeruzsálemben felkeltekor már rég el-múlt volt. Azonkívül szent János világosan mondja, hogy az a sabbath „nagy” volt, az az összeesett a Pesachünneppel. A megviza-gált időtartam keretén belül husvét még csak a 26 dik évben esett szombatra; de akkor a hold sokkal messzebb volt a csom-tól, semhogy fogyatkozás beállhatott volna. Pilátus sem volt még jeruzsálemi helytartó, mint Josephus Flaviustól tudjuk, csak körülbelül egy évvel utóbb került ez állásra.

Még csak az van hátra, hogy a bib-liai tudósítás második részére vessünk tu-dományos tekintetet. A földrengés elbe-szélését, mint a sötétülést is sokszor nem történeti ciezomának tartották; — de azt hiszem alapos okaim vannak arra, hogy ama napokban előfor-dult földrengést valóban megtörténtnek ál-lítsam. Azt találtam ugyanis hogy földren-gések akkor állnak be leggyakrabban és legerősebben, ha márcz. 21 ik körül fogyat-kozás volt. A földrengések ez időpont körül mutatkoznak legnagyobb szerencsétlensége-nek. E különös össztalálkozás okai többször voltak már kikutatva. Az oly ártatlanul lepislantó hold első rendű gazember.

Titkos ügynökei, kiket folyton küld a földre, felzaklatják a tengert, megzavarják az egyensúlyt a föld színén és belsejében a legnagyobb forrongásokat idézik elő. E „bü szolgának” a biblia joggal lobbanthatja szemére; „Imici hominis domestici eius.” — Az ember ellenségei saját szolgái. — Fogyatkozások ellenséges műveleténél még a nap, a mi anyánk, is segítségére jön, s mivel ez tavaszal halad az egyenlítő felett, ez időben mindkét égi test a föld legkénye-sebb pontján tünek nyakára, és szegény — mint Kosmikus Laokoon — nem tudja ma-gát a kigyópár szörnyü marásaitól megzsa-

Kolozsvárt 1887.

te meg a személye iránt nyílvánuló bizalmat és a gyöngyösi képviselő-jelöltséget elfogadta.

A romániai vámszerződés.

Az osztrák-magyar román kereskedelmi szerződés sorsa fölött elvben még e hét folyamán dönteni fognak. Az eddigi megbeszéléseknek az az eredményük, hogy jobban felvilágosították a helyzetet.

A román küldöttek előterjesztették az állategészségügyi egyezmény tervét, mely ellen az osztrák és a magyar kormány megtagadta kifogásait. A románok ezután közzétették a tarifaszervezésben kormányuk által adandó concessiókat, s tudomásul vették, hogy minő engedményeket tesznek a magyar és osztrák kormány a tarifaszervezésben.

Ezzel meg volt állapítva, hogy minő eltérések vannak az új szerződésre nézve mindkét részről, s a további tárgyalások feladatát képezi e különbségeket kiegyenlíteni. E célra mindkét részről új utasításokat kértek, s Széchenyi Pál gr. kereskedelmi miniszter Bécsbe utazott, hogy a tárgyalásokat egyeztessék.

A hétfő és kedd túlnyomóan bizalmas megbeszélésekkel telt el. Kedden érkekezett volt Bacquehem osztrák kereskedelmi miniszter, melyen Széchenyi gőton kívül Falkenhayn gróf földművelési miniszter és Szögyényi osztályfőnök is jelen volt.

A konferencián megállapították, hogy mennyire fogadható el a román kormány által javasolt állategészségügyi egyezmény, azon feltevéssel, hogy Románia a tarifakérdésben jelentékeny engedményeket fog tenni.

A tárgyalásokat folytatják. Hir szerint a román kormány hajlandó fahivitelünket illetőleg bizonyos engedményeket tenni, de többi cikkreikre nézve, melyek a Romániába való kivitelnél szerepet játszanak, e hajlandóság nincsen meg.

Az orosz politika.

A „Figaro” egyik munkatársa a következőket írja Jomini báróval folytatott beszélgetéséről:

Mintán Jomini báró kijelentette, hogy téves mintha 1875-ben Oroszország reáoroszakolta volna Németországra a békét Franciaországgal, ily folytatta: „Bismarck herceg labainknál bever, kérve bennünket, hogy vonjunk be Bulgáriába. Csináljanak Bulgariából, mondá ő, a mit akarnak, protektoratust, vagy tartományt Ausztria-Magyarországhoz, hallgatni fog, erről biztosíthatom önöket. Oroszország ur a Keleten. — Senki sem fogja Oroszországot zavarni s én védeni fogom mindenki ellen. Ha mi követünk e tanácsot — folytatá Jomini, — mi magunk ellen zúdítottuk volna Ausztria-Magyarországot, Angliát, Olaszországot s talán Törökországot is.

Oroszország nem megy a Keletre. A császár észrevette a kivett hálót. Minél inkább tolja Oroszországot Bulgária felé, ezt Németország saját mozgásának szabadsága érdekében teszi. Bismarck öbaja Oroszországot a Bulgáriába való bevonulásra bírni, Katkov hírlapi hadjáratának következménye volt, hogy Oroszország szállja meg katonailag Bulgáriát. Bismarck herceg azt hitte, hogy a császár osztja Katkov nézetét. De a császár kevesebbet ad a hírlapi cikkekre, mint bárki más.

badítani. Akkor a tagok görcsösen rángatóznak, tüzes színű vér foly a zsebekből. A föld reng és láva ömlik a vulkánokból.

Igy számítottunk, mérték és osztályozunk a bibliai szavakat; a mag meg van tisztítva a földesoktól. A sötétülés csak a holdat érte, a nap sötétülése Lukács magyarázatának toldaléka, ki saját vallomása szerint az előtte fekvő első éltársakat halomlás utáni tudósításokkal bővítette.

A földrengés, amint ez melegüvi tartományokban ma is gyakran történik, megrepesztette a földet, és a halottrakt csontjai kihányattak; a templom falai inogtak, s a közéjük erősített függöny ketté hasadt. Erőket látunk itt, melyek ma is ugyanazon módon működnek, és átlátjuk a törvényeket.

De fellépésük egy népszerű ember kivégeztetését sokakat eltöltött félelemmel és iszonyattal. Az atyák elbeszéltek amit láttak a gyermekeknek, és szájról szájra ömlött a hagyomány folyama, folytonosan növekedvén és kilépve a történeti mederből. De a néphagyományok hullámai számára is eljön végre a szabályozás ideje, és mindig a tudomány feladata az ágyat megtisztítani az iszaptól, melyet a hír zabolátlan hullámai a legvirágzóbb mezőkre elöntöttek.

Megesküdve és elválva.

A Dora szerzőjétől.

Angol eredetiből: Amica.

II.

(Folytatás.)

(6)

Pár pillanatig hallgatott, s aztán, folytatá.

— Ekkor a házasság átváltott a szexu-

Kálnoky gróf ismert szavai után nem lehetett többé szó a három-császári-szövetség megújításáról. Oroszország fentartja cselekvési szabadságát, mert nem akarja, hogy az európai egyensúly szenvedjen egyik vagy másik hatalom igen vagy b-folyása alatt. A német-francia háború esetén Oroszország fegyverrel a kezében készen fog állani, hogy az alkalmas pillanatban közbe lépjen, mert mi nem engedhetjük meg, hogy Franciaország megsemmisíttessék.

Azt nehéz előrelátni, hogy Auszria-Magyarországgal szemben minő magatartást követnének. A német-francia háború hosszu ideig tartana, de a német hadsereg összehállításánál fogva egy éven túl nem vihetné a háborút s ez előnye Franciaországnak. Bismarck herceg a békét akarja; ő jól tudja, hogy a francia hadsereg jó, de oly ügyes a diplomáciai művészetben, hogy töle mindent várhatni. Bismarck herceg művének megalapoztatását békés uton akarja elérni s feltételezi az orosz francia szövetséget. O csak a német egységért aggódik. Feltétlenül szükséges, hogy Bismarck meg legyen győződve úgy Oroszországgal mint Franciaországgal békés szándékairól, hogy tekintetét a belügyi politikára irányozza. Ezért kell Franciaországnak és Oroszországnak megővniök cselekvési szabadságukat s a háború helyett a békét kell esküvünk. Midőn a német lapok megtámadták Boulangert, azt hittük, hogy Bismarck herceg épen e támadások által akarja őt Franciaországra felérőszakolni, mert Bismarck Boulangert hiu embernek tartja, ki Franciaországot felingerli (Bismarck legnagyobb reménye) Németország ellen. De a mióta megtanultuk tisztelni a tábornokot, nem értjük e támadások célját.

Erdélyi bazár.

A fővárosi erdélyi bazár tárgyában az E. M. K. E. elnöksége az alábbi értesítést, illetve kérést intézte az összes culturegyleti fiókokhoz.

Nagyérdemű elnökség!

Van szerencsénk hazafias tisztelettel értesíteni, hogy az erdélyi iparnak megősmertetése és számára piac teremtése céljából Budapestén az E. M. K. E. fővárosi választmánya főrangú hölgyek és kereskedők közreműködésével f. év május 8—10 körül az országos kiállítás iparcsarnokában nagy bazárt fog rendezni. Minden előkészületek megtétele, úgy az idő rövidségéhez, mint iparunk kedvező fellépése előmozdításához képest, a nagyérdemű választmányhoz fordulunk az itt következő intézkedéseknek gyors megtétele, illetve a megállapodásoknak a vállalkozni akaró iparosokkal való közlés végett:

1. A bazárbizottság főtitokkéve: az eredeti árnak megállapítását a mellékelt fővárosi írásban simuló erdélyi iparcikkeket kiállítva árusítani s azokra megrendeléseket eszközölni;

2. E célból a tárgyak bizományba vétetnek át, oly kiállításal, hogy az el nem kelt cikkekkel részint további elárúsítás végett az országos kereskedelmi múzeum ott loco átvesszi, részint az E. M. K. E. kisorolás végett megvásárolja, vagy saját költségén visszazsárolja;

3. A tárgyak felkölődésére a nagyméltóságú keresk. min. ur 50 százalékos kedvezményt eszközölt ki oly megjegyzéssel, hogy a csomag az „Orsz. kereskedelmi múzeum Budapest” címre egy vöröskereszt jellet ellátva franco adassék föl;

4. A tárgyak bekölődésének határideje apr. 28-ika;

5. A rendező bizottság a elárúsítás, szállítás, gondozás s általában rendezés fejében az áru természetéhez képest 5—10 százalékos provisiót számít az eladott cikkek összegéből;

védelme erőtt vett rajtam. Londonba mentem, több üzlet emberrel találkoztam. Mindnyájan bizótól szölettek a bányáról. És én minden forrást felhasználva a honnan pénz reméltem, jövedelmemet a következő három évre lekötöttem. S mintán túrelmellenül vártam a jó eredményt — az örömdetes utaságot — karácsony estéjén bekövetkezett a csapás. Legrosszabb sejtelmem valószínűltak. A vállalat tökéletes bukának bizonyult, és én egy tönkre ment ember vagyok, — egy tönkre ment ember — ismétlé az öreg gróf a kétségbeesés taglejtésével.

— Lord Carre Móríz, folytatá, menthetetlenül tönkre ment; atyád az első Carre ki nevére szegyen foltot hozott. Old Jantha, érezze a könyörületet irántam? A megvételén kívül számíthatok-e más érzelmre téled?

— Papa jó szándékból tette, suttogá leánya.

— Jantha, még nem hallottál mindent. Félrelvél ezeltört irtak azok az emberek, ugyan azok, akik tönkre tettek, s még ötvenezer forintot kértek. Azt mondták, hogy a pénz a bánya felszerelésére és további munkáltatására szükséges; s hogy a ropant haszon ezután következik.

Kinyújtá remegő kezét mintha valami rettenetes kísérteteket akarna elűzni.

— Az égér mondom gyermekem, kiáltá rekedtes hangon, hogy hibámnak teljes nagyságát egész mostanig nem láttam be. Oda jutottam ma, hogy az emberek vissza fordulhatnak s tolvajnak mondatnak.

— Nem papa, ilyen rosszul nem állhat a dolog, mondá leánya biztató hangon. Beszéljen el nekem mindent.

— Én csinosodnak, Carre Wyndham-

nak gyémántok végtek; ötven ezer forintja

6. Részt vehetnek a bazárban a háziipari cikkek különböző hasznos és diszebb nemei; továbbá a kis és gyáriiparnak apróbb, bazárba való luxus-tárgyai, szövőipari termékei; — az eredeti anyag, üveg, porcellán, fa, bőr, lemez, tapló, játék-ipari cikkek pl. sajtók, mézespogácsa, liqueurök, fenyővíz stb.

7. A bazár fővezetői Németh Imre min. tanácsos s az orsz. keresk. múzeum igazgatója és Binder Lajos iparfelügyelő-mérnök urak, kik közül Binder Lajos ur úgy az E. M. K. E. igazgató-választmánya, mint az E. M. K. E. fővárosi választmánya által különösen is fölkéretett s megbízott, hogy az iparcikkek beszerzése, illetőleg megrendelése tekintetében az iparosokkal személyesen és írásban érintkezzen, miéltis kérjük nevezett eljárásában melegen támogatni.

Ezek alapján egész bizalommal kérjük a nagyérdemű választmányt, kegyeskedjék velünk mielőbb tudatni: mily léteesebb tárgyak alkalmassak hatáskör területéről az erdélyi ipar ezen bemutatja számára? kik azok, kik a fenti pontok értelmében hajlandók a részvételre, s mit, mily árban és mennyit szándékoznak felkölteni.

Mindenestre — igaz tisztelt választmány — a bazár sikere tárgyában, melynek nem sikerülnie nem szabad, engedtsétek meg remélünk, hogy ez ügyben is tapasztalt hazafias áldozatkészséggel az ügynek segélyre jönni s várt nagybecsű választást legalább f. hó 15-ig (mintán a f. hó 12-iki választmányi gyűlésre) alig remélhetjük) bekölteni szíves leend. Mily kérésünknek is megújítása mellett maradunk

a nagyérdemű választmány

alázatos szolgái

dr. Haller Károly Sándor József
alelnök. titkár.

E. M. K. E.

Adományok. Legújabbban a következő adományok folytak be. Adamoholi hitelintézet részvénytársaság elnöksége egyesületünknek 10 frotot küldött. Borsodmezőkeresztes-i takarékpénztár febr. hó 11-én tartott évi rendes közgyűlése alkalmával a jótékony célra rendezett összegből egyesületünk javára 50 frotot szavazott meg s ez összeget L. Nyel Vilmos igazg. elnök bekölödtette. Adakoztak továbbá: Bethleni takarékpénztár febr. 24-iki közgyűlése határozattal 25 frotot; d. Brezsoni takarékpénztár márc. 6-iki közgy. határozattal 50 frotot; Endt József tiszta-roffi vendéglős gyűjtésében Bagos Károly megyei főjegyző Szolnokról 7 frot 34 krt, kunbugeysi takarékpénztár részvénytársaság 15 frotot; Sárkány Sámuel pilisi lelkész 1 frotot; Mihalovits Lajos, Zolyomi Simon, Trangel János felgyházi tanárok 2 frotot. Farkas Lajos ügyvéd Szentestől 2 frotot; Kalmár Pál kertai av. lelkész (Veszprém.) 1 frotot; Borsonyi Lajos jbiró Paks (Tolnám.) 1 frotot; Reil és Tokos s-gédei 1 frotot; Bpesti kereskedők és iparosok hitelközvetkezte 15 forintot; Nagy-Körösi népbank febr. 6-án tartott közgyűlése határozattal 20 frotot.

Vajda Hunyadról 27 frot kíséretében a következő sorokat vettük: „Vaddoborban mely Vajda-Hunyadtól 56 kilométernyi távolságra fekszik, egy rengeteg erdő közepén, az ottani vállalkozó Milosevic György fényes állarcos bált rendezett a „Hótel szénegéskő” néven, melynek bruttó bevételét már előre az erdélyi magyar közmívelődési egyesület gyarapítására, mint legnemesebb célra szánta fedezvén 8 sajátjából a felváltva játszó három zenekart, mely vályogvotó cigányok hegedű és trombitájából, verki és dudu hangszerekből állott. Midőn tehát a nevezett ur megbízásá-

volt rém bizva. A pénz bank részvényekben volt elhelyezve, s kevés de biztos jövedelmet adott. Midőn Indiába ment, nevetve mondá, hogy ő tudja mily jó fejem van az üzletekre, s ha kedvező alkalmat látok, s az ötös kamatból tizet csinálhatok, akkor tegyem meg azt. Midőn az utolsó ötven ezer forintot kérték, azt gondolva, hogy a cousinod vagyonát is megkezeszom, épen úgy mint a magamét, felhatalmazását sem várva be, az ő pénzt küldtem el; és Janthám, az a pénz elveszett. Hogy lehetett valaki oly öblöt, oly bolond, a milyen én voltam?

— Papa, ezt vissza kell fizetni, mondá leánya vidáman. Hiszen tudja hogy nem akarta elveszíteni.

— Fizessem vissza! sohajtá az atyja. Bár tehetném! Ugy látszik, hogy te nem érted a jelentőségét, midőn azt mondom, hogy tönkre vagyok menve. Gyermekem, az azt jelenti, hogy én, Carre Móríz, a Croombi gróf, mint koldus állók előtted.

Öseim fészke az Apátság, hol családunk színe java, élt halt, kiment a birtokból. Jövedelmem le van foglalva. Home Farmot eladtam annyira nincs semmim, annyira nincs segédforrásom, mint egy szegények házában levő koldusnak. És mindezt el tudnám viselni, ha a Carre Wyndham pénztel lehetősége volna visszafizetni. Janthám, azt a szegényt nem élem túl, hogy tolvajnak nevezzenek.

A leány hallgatás közben nagyon elhalványult.

— Édesem, azt senki sem mondhatja. Papa egy árnyékkal ijeszti magát. Wyndham azt monda, hogy ha teheti fektesse be jobban a pénzt.

— És én az egészemet elveszítettem. Janthám, ha cousinod megérkezik, s azt kórdesi tőlem: „Hol van a pénzem, hol van

minden vagyonom mit gondviselésre bízam?” — mond gyermekem mit válaszoljak?

— Papa, nem adhatnám el ékszerimeit? és a képeket? Ötvenezer forintnál drágábban ezek bizonyonnyal többet érnek?

— Az ékszerekből nem kapnánk be a kívánt összeget; s a képek, hát nem érted Janthám, hogy a ház úgy a hogy van nem az enyém többé? Én minden vagyonomtól meg vagyok fosztva, egy fillérnek nem vagyok az ura. Volt e ilyen banat valaha mint az enyém.

— És ez karácsony! mondá a leány merengő hangon, midőn mindenkit boldognak képzelnek. Papa, mit tegyünk?

— Nem tudom. Gondolkozni sem merek. Tönkre vagyok menve. Érted-e már Janthám hogy ez mit jelent? hogy ez terád nézve, s ki kényelemben és fényűzés között nőttél fel, kocsikhoz szoktál, hűtés lovad volt, és cseléddeiddel rendelkezhetél, s úgy öltözködhettél a hogy tetszett, s azt tehetted a mit akartál, mind ez mit jelent? — Drágám, mi lesz belőled?

Ha egymás kezét megfogva kilépünk ebből a házból, nem lesz otthonunk mi befogadjon; és egy shillinget sem mondhatunk a sajátunknak.

Érted-e már hogy tönkre menésem mit jelent?

A leány még jobban elfehéredett s ijedten nézett atyjára.

— Papa, ilyen rosszul állanak a dolgok?

Atyja kirántotta a kezét kezei közül s fájdalmas kiáltással térdre esett gyermeke előtt.

— Janthám, meg tudsz-e valaha bocsátani? Örömmel halnék meg a hogy bocsátodat megnyerjem.

ból a 27 frotot megküldöm, legyen szabad azon obajtásomnak kifejezését adni, bárcak a jó isten sok ilyen nemesen érző vállalkozóval áldand meg hazánkat, úgy bizonynyára előbb elnének a célt, mely után szívünk oly nyugtalanul vár.

Krausz József vagyári pénztárnok.

Apró dolgok.

VIII.

Kolozsvárt, 1887. ápril 7.

A rezervista.

Ez igazán érdekes történet, s a mi fő: szórolszóra igaz. Részükdjem?

Azonban egy percnyi türelmet kérek, míg kibeszélem magam. Azután tessék kritizálni. Tartom a hámam.

Tehát, mikor beléptem a fényesen kivilágított és délszaki növényekkel ékesített báterembe (minden rossz bálí referáda így kezdődik kérem) épen a második négyeshez állottak fel a párok.

Szemeimet körüljártam a termen s hitelen az átellenes tükörre esett tekintetem melyből egy, szöke furtó gyermeked arcú tükörzött vissza. (Ah! érzem, hogy figyelnek már.)

Közvetlen közelében kellett, hogy álljak, de én nem néztem arra, hanem a mint a tükör távolsága engedé, abban szemléltem bájos szomszédomat. Mert, hogy bájos volt, ezt egy három főtérhez menendő leánnyal megáldott mama sem tagadhatta volna el tőle. Most az egyszer nem telik nagyobb mondas.)

Szöke haj, arany színe átmenő árnyalattal, sötét szemek, finom hajlász orr, csókolni való eper ajkak stb. a melyek nem mosolyogtak, sőt inkább gyermekes durcúsaságot jeleztek ki.

Épen abban az állapotban voltam, hogy pótikus elmélyedésbe essem, mikor a rendező stentori hangja felriáztott.

— Visa vis kerestetik.

— Kérem egy pillanatra, kaptam meg hirtelen — ízé, kérem mutasson be e hölgynek, kinek egy látszik még nincs táncosa.

A következő pillanatban szemtől szembe álltam vele.

— X. ur.

— Szabad e négyesre felkérnem? (Lapomnak bizony elég lapos volt ez a mondas, hanem ilyenkor ki van zárva a szellem, mely nálam pld. „széles körben ismeretes.”)

A leánya elpirult, zavarba jött, valamit mondott, de mellette ülő mamája a kedves jó mama kisegítette zavarából.

— Bátran elmehetsz leányom, ha táncosod eddig nem jött, fel vagy oldva a kötelezettség alól. A négyesre már rég megadatott a jel s az óta itt lehetett volna.

— Valóban uram, mamának igaza van, egy ma este bemutatni urt fél e négyesre és —

— Várokottatta őnt. Múltó büntetése leend tehát, ha Nagyság elodgaja karomat és a sorba állunk. (Micsoda huncut voltam! . . .) A véletlen által segítve akaratom ellenére is a kisasszony rezervistája lettem.

— Reservistám?

— Ugy kérem, hogy nagyság meg nem jelent táncosa helyett én léptem annak helyébe, illetve önkénytelenül, és én ezt magam részéről nagy szerekesnek tartom, rezervában állottam, esetleg s mint ez megis történt, helyét rögtön elfoglalandó . . . Nem tehetek róla. Sok mindent motyogtam, de kérem olyan mélyen nézett a szemem közé, hogy már magam sem tudom, mire vesztettem a felesleges eszemet.

— Valóban igazán érdekes.

— Tehát megengedi, hogy továbbra is rezervistája legyek.

— Hiszen ez által, ha jól értettem, hogy most velem táncol, megszűnt az lenni s így nincsen többé ok arra, miszerint továbbra is az maradjon?

— Istenem az . . . persze, persze . . . a tényleges állományban, kisasszony!

Az úgy volt tovább, hogy együtt táncoltunk az isteni csarárdt, szemünk közel voltak egymáshoz, csavagtunk, nevetünk. Szorosabban fűződtek össze karjaim, éreztem ajakának meleg lehelletét s a mint lehajoltam hozzá egy piziny szó borzongott végig egész testemen . . . Nem tudom én már hogy volt még tovább, csak az bizonyos, hogy most a hogy szántom ezeket a

minden vagyonom mit gondviselésre bízam?” — mond gyermekem mit válaszoljak?

— Papa, nem adhatnám el ékszerimeit? és a képeket? Ötvenezer forintnál drágábban ezek bizonyonnyal többet érnek?

— Az ékszerekből nem kapnánk be a kívánt összeget; s a képek, hát nem érted Janthám, hogy a ház úgy a hogy van nem az enyém többé? Én minden vagyonomtól meg vagyok fosztva, egy fillérnek nem vagyok az ura. Volt e ilyen banat valaha mint az enyém.

— És ez karácsony! mondá a leány merengő hangon, midőn mindenkit boldognak képzelnek. Papa, mit tegyünk?

— Nem tudom. Gondolkozni sem merek. Tönkre vagyok menve. Érted-e már Janthám hogy ez mit jelent? hogy ez terád nézve, s ki kényelemben és fényűzés között nőttél fel, kocsikhoz szoktál, hűtés lovad volt, és cseléddeiddel rendelkezhetél, s úgy öltözködhettél a hogy tetszett, s azt tehetted a mit akartál, mind ez mit jelent? — Drágám, mi lesz belőled?

Ha egymás kezét megfogva kilépünk ebből a házból, nem lesz otthonunk mi befogadjon; és egy shillinget sem mondhatunk a sajátunknak.

Érted-e már hogy tönkre menésem mit jelent?

A leány még jobban elfehéredett s ijedten nézett atyjára.

— Papa, ilyen rosszul állanak a dolgok?

Atyja kirántotta a kezét kezei közül s fájdalmas kiáltással térdre esett gyermeke előtt.

— Janthám, meg tudsz-e valaha bocsátani? Örömmel halnék meg a hogy bocsátodat megnyerjem.

— Janthám, meg tudsz-e valaha bocsátani? Örömmel halnék meg a hogy bocsátodat megnyerjem.

sorokat, áthajlik vállamon egy kedves kis fókötös szőke

fejecske, s így szól duazogya:

— Bnyne uraszkám, minek fecseg?

Gonosz. naj

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, április 7.

Jövő számunk a közbeeső ünnep miatt szombaton (ápril 9-én) jelenik meg.

— Nagy dolog a háború, nagy dolog tehát a katona is, ha bandista pó. Valami afféle hírszállong a levegőben, hogy színházunk intendatúrája a katona-zenei gázsiját erre a most lepergő ápril hónapig is kifizette, míg a szegény kardalok szűkölködni kénytelenek üres zsebekkel. Nem tudjuk igaz-e?), annyi bizonyos azonban, hogy nagy dolog a háború, s részünk az intendatúra batorságától, nagy hatalmától a szegény zsinészek, csak gyatra cibilek. . .

— Requiem Lisztért. Rómában mint a „Magyar Allam” írja — tegnapelő Liszt Ferenc névnapján tartott meg leüdvéért a gyászistenisztelet az Anim templomban. A maestro barátai és tisztái a ravatol koszorúkkal özönlöttek el. Előadták Sgambati vezetésével Lisztnek a császár halálára írt miséjét, mely benyomást tett. Az abszolut Hohenlohe borkor adta a ravatalra, ki több praetussal együtt reservált helyen volt jelen egész gyászmisén. A ravatalra Finocchizsef kanonok két epigraphot írt.

— Hároms ékmege könyvgyűjtási bizottsága havi ülést f. hó 5-én tartotta meg. Az egyes tisztviselői jelentés közül kedvező volt a kir. adófelügyelő a kir. ügyész jelentése szerint a közbizsági állapot, nem mondható kedvezőnek. Még szomorúbb a kir. tanfelügyelő jelentése, mely szerint járványok miatt a tanításban a folytonosság sokszor megakadt, az az eredményen mindenik iskolánál látszik.

— Halálozás. Gyászlapot vettem, mely szerint Hankó László kezdővárosi gyógyszerész s a takarékpénztár és kisipénztár igazgatója e hó 5-én 66 éves korban meghalt. Az elhunyt egyike volt a divásárhely legderékabb polgárainak, ki halála széles körben kelt őszinte részvétet. Az elhunytat nagy rokonság gyászolja.

— Műkedvelők jubileuma. sepsiszentgyörgyi műkedvelők f. hó 12. „Felső Klari” előadásával jubiláltak meg ifjú, törekvő tarsulat 25-ik előadását alkalomra Harmath Domokos ur, a muszula faradhatatlan művezetője „Emlék” ban adta ki a színelapot, melyből áttekinthet lehet szerezni a műkedvelők eddigi tevékségéről, melyben egyik legzebb adat, hogy már 556 forintot fordított jótékony célra. A 25-ik előadásra a város és vidéki zónság körében előre is már nagy érdeklődés mutatkozik.

— A szamosújvári műkedvelők sulata, mint velünk közli Husvét hétén elodja Fáy András „Mátrai vadászati” mű 3 felvonásos vígjátékát. Az előadás 8 órakor veszi kezdetét.

alisk feléért kárpótlást követelt, s kapott kárpótlást ezimén 8 frt 20 krt. A káro-
lást most elvonulva várja-várja, míg ki nő
szája a busza.

— **Szent-Háromság** igen szé-
pen sikerült batus bált rendezett a vidéki
s ottani értelmiség mult hó 13-án a Má-
tyás-Színházban, mely az
ittani orgona alap javára a kiadások le-
tével 107 frt 25 krt jövedelmezett.

— **Kigolyozott utmester.** A osá-
giból kaszinóból Rácz József járási ut-
mestert április 3-án kirekesztette a kaszi-
nó választmányára.

— **Egy derék családapa** és szor-
almas iparos, T. I. t. e. János, s. sz. győ-
ri pékmester balfárlói vettünk gyászje-
létet. A javokorabeli férfit hirteleni szél-
ütés érte. Né a négy árva hagyott hátra.

— **Baróthon** a felállítandó „Erdő-
vidéki körház” alapja javára ápr. 16-án a
színházban hangversenyt rendeznek. A
pótból álló változatos műsort táncz
követi.

— **A ezárról.** A „Daily Chronicle”
légi levelezője az 1885-iki kremsieri cé-
saralálkozásról a következő érdekes remi-
niscenciát közli: Az osztrák udvari hivatal-
nok minden elővigyázati intézkedést meg-
tették a csár biztonságára nézve. A kis vá-
rosokba egy idegen sem léphetett be s egy
vendég is sem fogadhatott vendéget az
osztrák udvarmestert engedélye nélkül. Mi-
kor azonban ez intézkedésről az orosz ud-
varmestert értesítették, ez csodálkozását fe-
jezte ki a fölött, hogy éppen a legkezdetele-
sebb elővigyázati szabályokat mellőzték.

„Egyetlen egy kürtő mellett sünsz ör!” —
írd az udvarmester. Még másnap ott di-
szított minden kürtő mellett egy szuronyos
álhar. Mikor pedig a csár a szobáiba lépett,
az első, a mit megpillantott íróasztalán:
egy nihilista proklamáció volt.

— **Reményi Ede** hegedűművész ha-
nukba, Ausztrália és Ázsiában tett kör-
utján jelenleg Mauritius szigetén hang-
versenyez.

— **A szabadkai negyedmillió**
lapos fötette, mint Rumaról jelentik,
Madaci Antal Ó Moroviczról. A laposban
bíró vére segítette: az egyik György, kis-
adalmi, a másik Ferencz, pusztá szolnoki
lajos. Társa volt továbbá öt szabadkai la-
pos is. Madaci mindent bevallott. Birto-
sában 5473 frtot találtak. A többi lopott
pénz is nagyrészt kézre fog került.

— **Gyilkos asszony.** Pozsonyból
érkezik Szuchy Mihály stonfal lakosk
kedden halva találták lakásán. A megejtet viz-
sgálat kiderítette, hogy mérgezésnek esett
áldozatul s a gyanu a meggyilkolt felesé-
gére haramlik.

— **A háromszékmezei tanító tes-
tlet** évi április 16-án Bokán tartja
teltet, ezzel egyidejűleg segély-egyletük
igazgatósága is választmányi ülést tart a
többi ügyek elintézésé tárgyában.

— **Egy bankár szöke.** Lengyel
lapokból írják Przemyslból, hogy egy ot-
tani bankár főnöke Süsswein Nathan,
tőzsdeügynök, az osztrák-magyar bank és
a przemysli takarékpénztár cenzora fizetés-
képtelensége miatt megszökött. Passivái 200
ezer forint. rugos. Az osztrák-magyar
bank 25,000, s a takarékpénztár 28,000 frt
értéjén van érdekelve s ezen kívül több
bécsi és galiczi bankhoz megkötött. Süss-
wein nevet és gyermekeit a legnagyobb nyo-
mokban hagyta hátra.

— **Apróság.** Ismertető jel. Egy ur-
nak elszökött a kanári madara. Körözött
a szökevényt ilyenformán: „Öt forintot fi-
zetek annak, ki „Mandi” nevű kanári ma-
darámat visszahozza. Ismertető jele: sárga.”
— Tessék megkapni.

VÁROSI HIREK.

— **Nagy heti ajátoskodások.** A
kath. plébánia templomban még tegnapi
rendet vették a nagyheti ünnepek. Szer-
dán és csütörtökön délután a szokásos la-
mentációk voltak. Mind két alkalommal a
kolozsvári dalkör is közreműködött ajátos
énekek elmulva az ünnepi hangulattal. Nagy-
pénteken u. u. 6 órákor szentség betétel
szent. Szombat reggeli 6 órákor szentség
bétel. 8 órákor tűz és vízszentelés, d. u.
6 órákor tartatik meg, a szokásos feltáma-
dási körmenet katonazenekar közremű-
ködésével.

— **Husvétii ünnepek.** A megváltó
feladásának ünnepe városunk összes
hitelközesei a szokásos fényes fogjak
megünné. A kath. plébánia templomban
husvét első napján reggeli 6 órákor étel és
ital szentelés lesz. Reggel 8 órákor olvasó
mise. 9 órákor ünnepélyes nagymise és egy-
házi beszéd, melyet dr. Eltes Károly apát-
plébános fog tartani. Husvét másodnapján
ünnepi mise és egyházi szónoklat lesz. Har-
madnapján szintén. — **Az ev. ref. felekeze-
ség** befarkas-utcai templomában husvét
első napján Szász Gerő, a külföldi-utczai
Herespei Gergely; másodnapján a bel-
farkas-utcai templomban Szász Domokos
püspök, a külföldi-utczai Baló Sándor
fognak egyházi szónoklatokat tartani.
— Az unitárius hitfelekezetüknek az első
napon Mózes András, másodnapon pedig Pé-
ter Dénes tartanak beszédeket. — Az ágos-
tói hitvallásnak első napon Grätz Mór

másodnapon Turcsányi Gyula tartanak be-
szédeket.

— **Estély.** A zeneconservatorium mű-
ködő és választmányi tagjai közül mintegy
negyvenen tegnapi hangverseny után kedélyes
lakomára gyűltek össze a Stadler kerti ven-
dőhelyiségeiben. A vacsora folyamán igen
természetesen számos felkészítő mondatot,
legfőképp a derék igazgató Farkas Ödönre és
a közreműködőkre. E hírrel kapcsolatban
megemlítjük, hogy Farkas Ödön zeneigaz-
gató a tegnapi hangverseny alkalmából
pompás babérokörzöt kapott tisztelői és
tanítványaitól. A koszorú a közönség lel-
kes tapsai között adatott át a kiváló ze-
neköltőnek.

— **A népfelkelési társulat tanfo-
lyam** szervezése Kolozsvárt is befejez-
tett. A tanfolyamot Stancs Sándor honvéd-
főhadnagy fogja vezetni, ki egy másik fő-
hadnagy társával fogja a tanítást is vége-
zni. A tanítás a külközéputczalaktanya ud-
varán eszkeztetik. A tanfolyamon körül-
belől 34-en vesznek részt. A jelentkezők
nagyobb része időközben visszalépett a je-
löltségtől s e miatt apadt le a jelentkezők
száma 34-re. Eredetileg mintegy 200-an je-
lentkeztek.

— **Mindössze két kiránduló he-
lye** van e városnak. Egyik a sétány, a más-
ik a házongárd. A sétányra külön egyet
ügyel föl, mely általában véve jól végzi
dolgát; a házongárdi kertekhez vezető
utca a hatóság ügyel föl, mely általában
véve úgy, mint részleteiben rosszul végzi
dolgát. Tessék valakinek kísértélni arra az
utra, midőn egy kis eső locsolja végig. Ott
tömtelen sár ragad bokáig a járó ember-
re, s ott belevész az ártatlan gyermek a
terpeszkedő holmba. Nem csinál rendet a
jó Istenen kívül senki. Kevésbé kerülne
pedig a rend, mert a hatóság egyszerűen
csak parancsot kellene kiadjon olyan tar-
talommal, hogy a ki oda hordatta a földet,
az el is vitesse onnan. Akár paraszt em-
ber, akár egyetemi tanár — de elvitesse.
Korbuly Gergely ur a maga kertjéig sa-
ját költségén most csináltatja meg az utat.
Vegye kezébe e dolgot a hatóság, s hozza
rendbe az ut felő részét, mert a mostani
állapot igazán tűrhetetlen.

— **Tűz.** Tegnapi este erős tavaszi szél
csapkodta be a nyitva felejtett ajtókat, s
kavarta szürke felhővé az utcai port. Mint-
egy negyed 11 órákor pedig megkondult az
őrtorony vészjelző harangja, utána a tem-
plomok harangjai, s egy pillanat alatt tal-
pon volt az egész város. Tűzvész akkora
szélviharban... A rémület azonban ha-
mar eloszlatta a hír, hogy a jelzett 10 ik
(bidelevi) keletben semmi baj sincs, s csak
túl a Nádas patak hídján, a határon ég
Tordai Sámuel földművesnek néhány kis szé-
naboglya, miket az odaforut földeszek
hamar eloltottak. Mire a felekedők kiér-
tek, a bajnak vége volt. A tegnapi égés ki-
sisi dolog volt, de e száraz tavaszi idő a
legmagasabb fokú óvatosságot tesz szükség-
essé. Vigyázzon házatájára minden ember,
s vizsgáltsanak különösen a külvárosokban
lakó földműves gazdák, nehogy egy szeren-
csétlenség minden vagyonukat tökre tegye.
Es kérik ismételtén a hatóságot, adjon
ki rendeletet, hogy minden háztáj legalább
500 liter vizet legyen köteles készletben
tartani.

— **A Trachoma.** Városunkban az
egyiptomi szembetegség minden óvintézké-
dés dacára rohamosan terjed, bár a tör-
vosi hivatal a legkiismeretesebb pontossággal
igyekezik megelőzni a veszedelmes jár-
vány kiterjedését. A tanintézetek közül ed-
dig az unitárius kollegiumban találtak több
veszélyes esetet, valamint a Mária Valéria
árvaház növendékei között. A városi tör-
vosi hivatalban délelőttönként is sokan meg-
fordultak gyógykezelés végett.

— **Iskolai értesítés.** A kolozsvári
róm. kath. főgymnasiumban a folyó 1886—
87. tanévi rendes érettségi vizsgálatra való
jelentkezés határideje április hó 12-ig tart.
Felhívatnak eméltetve az érdekeltek, hogy
a mondott ideig annál inkább jelentkezze-
nek, — mert későbbi jelentkezők nem fog
elfogadtatni. Kolozsvárt, 1887. ápr. hó 7.
Az igazgatóság.

— **A tejlvizsgálat.** A mai hetivá-
sára rendkívüli mennyiségben szállítottak
be tejet. Reggel Mihály László városi orvos
Fái rendőrbiztossal bejárta a tejúrsokat
nagy mennyiségű gyanús bivaly és tehén te-
jét szállítottatott be a városi hivatalba, hol
dr. Bartha János főorvos vette vegyi vizs-
gálat alá. A beszállított edények egytől
egyig hamisított vagy hígított tejet tartal-
maztak s mintegy 80 liter mennyiségben
mint használhatatlanok üritettek ki az ut-
czára. A legtöbb rossz tejet vídékrol hoz-
ták s főleg Kendi-Lóna jar elől rossz pél-
dájával.

— **Rendőri hírek.** Külföldiek 3
órákor az éjjel a híres Tauffler-kávéházat,
oly nagy vala benne a rendezavaró mulato-
zás. Ugy látszik a kávéházak annyiban
tartják meg a hivatalos zárót, hogy az-
után csak kopogtatással lehet bejutni. Itt
szokott összegyűlni — főleg a Taufflerben —
az a jeles kompánia, melyet ha a rendő-
ség ki nem üritene, bizonyosan ok hánynak
ki egymást. Ezt előzte meg az éjjel Gyula
M. rendőrbiztos 3 rendőrről. — **A temetőből**
a b. Jósika-féle sírboltból szállított be egy
zsák-ízletet a temető-őr, melyet vala-
mi akasztófára való sütnözött vitt oda a maga
mullattatására. Megérdemelne egy néhány
botot.

IRODALOM.

* „Magyar mondavilág” cím alatt 12
költői elbeszélés adott ki Seress Imre, ki
humoros epaisaival szerzett magának jó-
hangzású nevet. Valamennyi elbeszélésben
a régi magyar elő időkől meríti tárgyait,
s dolgozza fel gyakorlati verseléssel. Am
nem elég fényes, nem elég meleg poézissal
arra, hogy a magukban véve közönséges
meséket végtől-végig egyformán élvezni le-
hessen. Helyenként igazi költői lendülettel
megírt történetek ezek, s helyenként szá-
raz chablon végül közikbe, mintha e ré-
szeknél valaki hirtelen megtépte volna a
poéta szárnyait. Dacozza az alatt szármaló
részeknek, Seress sokkal nagyobb araváló-
sággal megálldott poéta, semhogy alkotásai
iránt ne tudna érdeklődést kelteni, jóllehet
bizonyos az, hogy ereje nem a komoly tár-
gyak feldolgozásában áll. Hagyjon békét a
sötét képeknek, s maradjon az élet derül-
tebb alakjainál, melyeket már eddig is sok
jóízű humorral festett. A kötet Cukási Jó-
zsefnak van ajánlva. Ára 1 frt.

MŰVESZET.

A Zene-Conservatorium hang- versenye.

Schumann *Éden és Peri* című szimfo-
niája valóságos gyöngye a zeneköltészetnek;
bajos, eredeti és elbűvölő alkotása a láng-
ésnek. Igazán, mi sem tanítja jobban,
hogy Kolozsvárnak milyen csekély az igazi
zenekedvelő közönsége, mint a tegnapi elő-
adás: Ime egy világhírű, igazán klasszikus
nagybaszón — nemű, melynek előadása
még világvárosokban is valóság-
gos esemény; a közönség hetek óta
figyelmeztetve van, hogy milyen rendkívüli
élvezet vár rá, midőn meghallgathat egy
olyan kompozíciót, melyről fel nem ér 10
elcsépeit opera és száz verkeniző *Czigány-
bárd*. Egy mű, melyet kéjes élvezettel hall-
gathat még az egyszerű laikus is. És aszín-
ház megtelik félig-meddig; e páholynak
is egy része üresen tátong, a zártszekesok
félre telnek meg, földszint, karzat üres. S
ezeket a helyeket sem a nagy közönség la-
ikus elemei foglalták el, hanem közönsé-
günknek leginkább a honarcsios-osztályból
kikerülő azon tagjai, kik maguk is majd
mind játszanak valamely hangszeren, a kik
tehát természetesen zenekedvelek.

Am a „nagy” közönség távollétével
tündökölt. Nő bat az ilyen közönségnek
nincs jussa larmáznai az opera gyöngysé-
gére; a mi színházbajáró nagy közönsé-
günknek *Czigánybárd*, törökmuzeika meg
korcsmai zene való. Ezeknek van közönsége
ntézan, színházban és korcsmában, hol po-
tyára, hol meg fizetségért. Henen „Éden és
peri” neki nem kell.

Hanem azért, mi Farkas Ödönnek és
a conservatoriumnak gratulálunk a közö-
netet mondunk szívünköl. Szép, derék mun-
kát végeztek s a feladatot igazán meglepő
sikerrel oldották meg. Schumann klasszikus
műve még világvárosok világhírű művészi
erőinek is nem csekély feladat.

Messze vezetne s nem is tartozik egy
referáda szűk keretébe, Schumann darabját
zenekészti szempontból részletesen elemezni
és méltatni. Elég ha annyit mondunk hogy
azok, akik elmulasztották a tegnapi elő-
adást, olyan gyönyörű, olyan bájos ze-
netől, olyan nemesebb élvezettől fosztottak
meg magukat, mit nem pótolhat semmi.

A zenemű előadásáról is, ahogy azt
tegnap a conservatorium tagjai exekváltak,
csak teljes elismeréssel szólhatunk. Különö-
sen az énekarok és a szolók annyi szabá-
dossággal, erővel, készlettel és élvezettel
exekváltak partijokat, hogy valóban meg-
lepő volt.

A közönség igazán odaadó és látható
élvezettel hallgatta végig a jó két óráig
tartó szép zenét, s Farkas Ödönt, ez a ze-
nalis ifjú zene-költő és zeneigazgató, va-
lamint a magánénekeseket gyakran zajosan
megtapsolta. A legnagyobb hatást keltette
mégis *Schwartz* Etelka k. a. — az ő bájos,
igazán ritka szépségű alt-hangjával; három-
szor is zajosan felhangzott a taps. Hasonló
élénk elismerést arattak: *Márk* Etelka, *Bo-
gdy* K. és *Vizi* G. k. a. okés *Müller* J. né ur-
asszony, valamint *Dónáth* Lajos, *Szilágyi*
Ferencz, *Wesler* Lajos és *Westfahl* A. urak
szabatos énekkel és szép organumaikkal;
különösen *Márk* Etelka k. a., hangversenyei-
nek ez épen oly bájos, mint kiváló műked-
velő művésznője, valamint *Wesler* Lajos
ur az ő kellemes tenorjával és könnyed
énekmodorával még magasb igényeket is
teljesen kielégítettek.

Még egyszer öszinte gratulációnk Far-
kas Ödönnek és az összes közreműködőknek
a tegnapi sikerhez, melyre joggal büszkék
lehetnek. Mi részünkről csak azt sajnálunk,
hogy még vagy kétszer háromszor nem él-
vezhetjük végig az igazán bájos zenekölhe-
ményt.

X.

Erdélyi népmondák.

Érdekes dolgokat közöl Réthi Gábor
a „P. H.” legújabb számában azokról a
mondákról, melyekben a köznép sajátos fo-
galmai tükröződnek vissza.

E mondák közül kettőt mi is bemu-
tatunk.

I. Miért búdosott el a sáromberki gróf?

Bizony azt sokan szerették volna
megtudni; én is, más is, hogy Teleki Samu
gróf miért hagyta kardalészára sáromberki
uradalmát; miért ment világgá oly hirté-

lenséggel, ő, a ki még a „kicsi királyllyal”
is olyan jó cimboraságban állott. Mi lesz
már? Vissza kerül-e valaha? Vagy
nyakát szegik valahol annak a nagy
urnak?

A Mezőségelt Nyárad-Szeredáig, Gör-
gényzentimről Marosvásárhelyig két álló
nőnapon keresztül a nyáron, nem is beszélt
senki egyébről. (Ott ez volt a Jánasky-af-
fáire, meg a bolgar Sándor esete.)

Sokat beszéltek egyet is, mást is; de
nem igen lehetett meg tudni igazán a dol-
got, hanem a geryeszegi ánta kovácsné
mar igazán tudja; mert annak az egyik
leánya Görényben lakik, épen a „kicsi ki-
rály” lovaszmenterénél a szobaleány, az
beszélte el a kovácsnának, a kovácsné az-
tan nekem is megmondta.

„Hát biz ez a dolog, — tek. ur istálom
— úgy történt, hogy oda fenn, a király
udvarában nagy baj van, akkora, hogy nem
vetek bele két egész esztendő s háboru is
lehet belőle. Mert hát az öreg király meg
az ifjú ellenséges lábón állanak egymással.
— Csak nem régebben nagy csetepaté volt
közöttük.

A két drága királyasszony a hátulso
házban ült, a mikor az első házból nagy
lármá hallatszott, az öreg király irodájából.
Oda somfordál a „kicsi királyne” az ajtó-
hoz szép lábuujjhegyen s „hallgatódzik” —
bát én istenem! — hallja, hogy az öreg
király pirongatja a fiát, de szítja Samu
grófot, de szítja Kossuthot. A kicsi király-
urfi sem tágitott, ő már nagykoru a tör-
vény előtt is, adja ki az édes apja a jus-
sát, nem kivan sokat csak Erdélyt és Ma-
gyarországot, mert ő azokat szereti legjob-
ban, igazságot akar csinálni; ha nem adja
az édes apja, hát lássa, csakhogy később
meg ne banja. Tűzbe jön az öreg király s
tán bizony még szerencsétlenség lett volna
a dologból, de bejutott negy sötétben a
szépséges kicsi királyasszony, oda lép kö-
zikbe, — becsátal az öregbiki királyasszony
is, közbefogják a férfakat — s addig in-
nen tul kérelik, pirongatják, hol szép szó-
val az ifiabbi, hol haragosabban az öre-
gebbik, a mig csak kibékítik őket.

De azon az egész áldott napon nem
lehetett senkinek egy jó szavát venni a fé-
nyes királyi kastélyban.

A öreg király magához hivatva a kor-
mányt s megparancsolta, hogy három na-
pok alatt kitudják, hogy ki ülteti az ő fiát
reá...

Lett nagy lótas futás az egész Bécs
városában; de senki sem tudott a végére
járni — a sok törvény s a sok hivatalos-
kodó; hanem a „kicsi királyasszony”, mert
az egy áldott lelkű teremtes, kivette az urá-
ból nagy titokban: hogy ötöt bizony Te-
leki Samu gróf bízatta fel, a ki Kossuthal
„leveledek” volt is nala vaj kétszer s ők
bujtogatják a „kicsi királyt”, — hogy ve-
gye el az apjától a magyarokat s hagyja
neki a németeket.

De az a szépséges királyné vérvessre
sirta mindkét szemét s úgy kérte az apóst,
hogy kegyelmezen meg az ő drága urának
s el ne árulja, hogy ő ezt a dolgot hallotta
volna s hitől.

Az öreg király aztán nagy titokban
magához hivatva Samu grófot s megparan-
csolta, hogy egy 24 órák alatt kitakarodjék
az országából — s az ő fiának levelet se
küldjön; mert ha ezt a parancsot meg-
szegi, a hol érik, ott véteti a fejét.

Ezért kellett a sáromberki grófnak ide
hagyni a sok vagyonát s elbujdosni idegen
országba.

Már most béke vagyon a két király kö-
zött, de hogy meddig, csak az áldott Uris-
ten a megmondhatja.

II. Miért hágtott fel a marha ára?

A deményfalvi molnár né jó familiából
való egy fejérnép, takaros gazdaszony, meg
is látszik rajta. Nem hajtja ki a házból a
szegény embert, ha a rossz idő beszorítja.

A minap is haton, de nyolczon is be-
kerültünk hozzá. Én, a komám, meg a só-
gorom illyéből, vagy három iszlai ember s
még egy makkfalvi fazakas.

Folyt a beszéd erről is, arról is, egy-
ről is, másról is. Az a szegény makkfalvi
fazakas épen a régeni vásárból jött volt,
azt beszélte, hogy ugyancsak felhágtott a
szarvasmarha ára a kali vásártól fogvást.
Én is hallottam, hogy egy járai ember két
tulkon 40 pengőforintot nyert volna azóta.
Beszélték azt is, hogy ez a királyurfi dolga
lenne, hogy koldus-gunyába a vásárokat
járna. De ez is, az is csak azt mondta,
hogy mástól hallotta, senki sem látta a ki-
rályurfi.

A makkfalvi fazakas beszélt, hogy ő
— épen mint engem, ugy látta, szentöl-
szembe — még vitte is a szekeren, jó da-
rabnyira; nem mese-beszéd az, hanem szent
igaz.

Igaz biz az. A királyurfi egy rongyos
fehér harisnyát* volt öltözve, bocskorba,
a vállán altalvetővel s koldult a népektől.

Elment a kali vásárra; megszólít egy
szegény embert: hogy adja kend bácsi ezt
a tehenet? A szegény ember 50 pengőn
tartotta s megegyeztek 45-be s félbe.

Akkor a koldus — már a királyurfi —
kifizet 10 pengőforintot s hajtani kezdi a
tehenet.

A szegény ember csak elbámul s kéri
a többi pénzt is. De a koldus csak nem
akarja adni.

Megharagszik a szegény ember s azt
mondja: Jere a törvényre.

Ott mindjárt elmondják, hogy mi vol-
na a bántódásos.

* Fehér gyapjúból szőtt nadrag.

A bíró egyet sem szól, csak elővesz
a botját, s a koldust verni kezdi.

Megszólal a koldus: na megállj te bi-
ró, mert megtudod te még, hogy kit ütöt-
tél meg. S mindjárt leveti az altalvetőt, le
a rongyos kabátot, s hát én Jézusom! —
alatta látszik a fényes királyi kabát.

Megijed erre a bíró, de meg a sze-
gény ember is. A bíró mindjárt megcsókolt-
ta a királyurfi kezét s egyszerűen neki itélte
a szegény ember tehenét.

A királyurfi pedig azt mondotta: na
lássátok emberek, ilyen a törvény!

De nem hagyta annyiban a dolgot;
hanem a bírót letette, a szegény embernek
pedig a pénzt is kifizette s még a tehenét
is visszaadta.

Ezért hágtott fel a marha ára.

Mar én meg nem esküszöm, hogy épen
igy lett volna; igaz-e, nem-e? De nekem
a makkfalvi fazakas így beszélt; ha ha-
zudom, utána hazudom.

KÖZGAZDASÁG.

Állatvásár.

Budapest ápril 6.

A tenyészállatvásár, mely
május hó 7. 8. és 9-ikén fog Budapesten a
marhavásártérén megtartatni, az eddigiek-
nél sokkal érdekesebb lesz. Azon körül-
mény, hogy a vásár egyesítettet, tehát
juhon kívül, szarvas-marha és sertés is ál-
lítható ki, továbbá, hogy a baromfi-kiállítá-
sion kívül még gépvasárral is fog egybe-
kapcsolatni, ez tenyész-állatvásáruknak
egy általános gazdasági kiállítás színezetét
fogja kölcsönözni. A bejelentések oly szá-
mban eszköztettek már eddigre, hogy a
vásártér istálló elégtelenek lesznek, s a
juhok és sertések részére külön barakkot
kell a rendező bizottságnak felállítani. Kü-
lönösen gazdag lesz a juhászai kiállítás,
melyen a juh válfaját minden neme kép-
velve lesz. Hazai híres merinó tenyész-
teinken kívül, különösen nagyon sok ram-
báit, szövetgyapjas és soissonais birkát
állítanak ki a külföldiek. A bejelentett ju-
hok száma máris felül mulja az 500 at,
s habár voltak évek midőn e szám tullelt
lépve, de az idei év abban különbözik a
meglőzőktől, hogy a kiállítók száma sokkal
jelentékenyebb, amennyi en egyes kiállítók
most nem hoznak oly tulnagyszámú egyfaj-
ta állatokat, s ezért a jut kiállítás nagyon
változatos lesz, — ugy hogy — a gazdákö-
zönség az igényeinek megfelelő anyagot
mind fel fogja találni. Legtöbb lesz a
francia irányu tenyész anyag, mi a félsz-
űs gyapjas aktualis nagy értékének tulaj-
donítható.

A szarvasmarha kiállítás-
ban feltűnő lesz a nyugati irányu, magyar
fajta marha a szokottnál kevesebb de sim-
menthali, kuhlándi, olgani, és angeli mar-
ha bőven jelentetett be. Ujdonság lesz ez
utóbbi, mely a Metternich hercegné biai
uradalmából bemutatott schweizi állatok-
kal együtt először jelenik meg a tenyész-
állatvásáron. A kiállítás e része kuriósu-
m is fog felmutatni, ugyanis Mants Já-
nos új pesti lakos, — egy svájci üsző és
szarvas bikától származó 6 hetes bika bor-
jut fog bemutatni. A borju anyjával együtt
fog kiállítatni.

A sertés kiállításban a
kondor szőrű mongoliczan kívül poland chi-
na, berkshire és yorkshire fajtak lesznek
kiállítva.

A baromfi kiállításban a
vetekedni kell hazai tenyésztőinknek a bé-
csi kiállítókkal. A modern fajta tyukok,
pulykák, kacskák és ludak minden válto-
zatai képviselve lesznek a kiállításban. A
gép kiállítás on pedig az újítást ké-
pező gépek egész tömege lesz bemutat-
va. A tenyészállatvásár tehát nagyon tanu-
ságos lesz a gazdákra és érdekes a lai-
kus szemlélőre nézve is. A vásár 3 napig
fog tartani a vásártérén. Belőlti díjak, mint
rendesen ugy ez alkalom

H I R D E T É S E K.

Sz. 923—887.

polg.

Árverezési hirdetmény.

A sz.-udvarhelyi kir. törvényszék, mint csődbíróság részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint Tamászy János sz.-udvarhelyi volt kereskedő csőd ügyében 640 forint 55 kr. névértékű könn levő követelések fogának elárvereztetni 1887. évi április hó 30-án i. e. 9 órakor Sz.-Udvarhelyt a városháza előtti piacszínen.

A részletesebb feltételek, valamint a követelések betekintethők ezen kir. törvényszéknél.

A kir. törvényszéknek Székely-Udvarhelyt, 1887. évi márczius hó 17-én tartott üléséből.

FLÓRIÁN,

kir. tészi elnök.

TAMÁSI,

tjegyző.

Sz. 1160—1887.

tlkv.

Hirdetmény.

A b.-hunyadi kir. bíróság közhírré teszi, hogy özv. Fried József né javára 10 forint 74 kr. tőke, 7 forint 8 kr. eddigi és 7 forint jelenlegi sz. utáni költs. erejéig Brájka Todor alperes és a végreh. törv. 156. §. alapján Brájka Péter társbirtokos ellen, ezeknek a meregyői 563 tjkvben A. 1. sz. a. 261 ftrra becsült egész ingatlanoknak és a 255. tjkvben 2—24. sz. ingatlanokból illető 102 ftr 50 kr. becsült tulajdonjándósnak végrehajtási árverésen, a beadott, elfogadott és a hivatalos órák alatt ezen tlv. hat. megtekinthető árverési feltételek mellett való eladása elrendeltetik.

Ennek következtében az árverés megtartására hatánapul 1887. évi június hó 4. napjának d. e. 9 órája alulirt tlv. hiv. helyiségében azzal tüzetik ki, hogy ezen hatánapon a fenn körülirt ingatlan birtok a fenn kitett becs. mint kikiáltási áron, (melynek 10 százalék bánatpénzül a venni szándékozók által az árverés kezdete előtt kiküldött biztos kezéhez leteendő) alul is el fog adatni.

Miről érdekeltek jelen hirdetmény után értesítettnek.

A kir. bíróság tlv. hatóságától.

B.-Hunyadon, 1887. április 2-án.

Sz. 824—887.

tlkv.

Hirdetmény.

A b.-hunyadi kir. bíróság közhírré teszi, hogy Tonka Juon a Györgyi Urszuli felperes javára 29 ftr 10 kr. eddigi, 7 ftr 80 kr. jelenlegi és sz. utáni költségek erejéig Costea Alexandrué Tonka Todor alperes ellen és a végreh. törvény 156. §. alapján Pávil Györgyné, Tonka Mária és Csurtin Vezné, Halma Maria, mint társbirtokosok ellen, ezeknek és pedig: 1) a becs. 79. tjkvben A. 1. sz. a. 207 ftrra becsült egész birtokának, 2) ugyanazon tjkvben 2—17. sz. ingatlanokból alperes 1 negyed részben illető 74 ftr 75 kr. becsült tulajdonjándósnak végrehajtási árverésen a beadott, elfogadott és a hivatalos órák alatt ezen tlv. hat. megtekinthető árverési feltételek mellett való eladása elrendeltetik.

Ennek következtében az árverés megtartására hatánapul 1887. évi május hó 14. napjának d. e. 9 órája alulirt tlv. hiv. helyiségében azzal tüzetik ki, hogy ezen hatánapon a fenn körülirt ingatlan birtok a fenn kitett becs. mint kikiáltási áron, (melynek 10 százalék bánatpénzül a venni szándékozók által az árverés kezdete előtt kiküldött biztos kezéhez leteendő) alul is el fog adatni.

Miről érdekeltek jelen hirdetmény után értesítettnek.

A kir. bíróság tlv. hatóságától.

B.-Hunyadon, 1887. márczius 5-én.

Sz. 593—887.

tlkv.

Hirdetmény.

A b.-hunyadi kir. bíróság közhírré teszi, hogy Antal Kata felperes javára 161 ftr 20 kr. tőke, 18 ftr 53 kr. eddigi, 8 ftr 50 kr. jelenlegi és sz. utáni költségek erejéig Antal Ferencz alperes és végreh. törv. 156. §. alapján Antal Ferenczné, Antal István és kisk. Antal János, mint társbirtokosok ellen, ezeknek a farnasi 161. tjkvben 1. sz. a. 493 ftrra becsült egész birtokának és ugyanazon tjkvben 2—11. sz. ingatlanokból alperes Antal Ferenczot illető 296 ftr 16 kr. becsült tulajdonjándósnak végrehajtási árverésen, a beadott, elfogadott és a hivatalos órák alatt megtekinthető árverési feltételek mellett való eladása elrendeltetik.

Ennek következtében az árverés megtartására hatánapul 1887. évi június hó 10-ik napjának d. e. 9 órája alulirt tlv. hiv. helyiségében azzal tüzetik ki, hogy ezen hatánapon a fenn körülirt ingatlan birtok a fenn kitett becs. mint kikiáltási áron, (melynek 10 százalék bánatpénzül a venni szándékozók által az árverés kezdete előtt kiküldött biztos kezéhez leteendő) alul is el fog adatni.

Miről érdekeltek jelen hirdetmény után értesítettnek.

A kir. bíróság tlv. hatóságától.

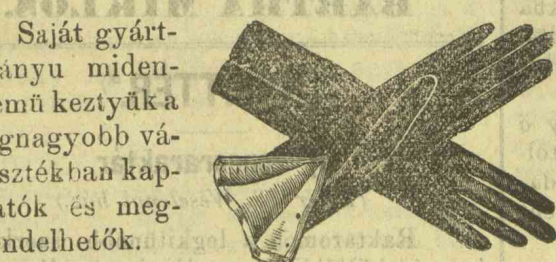
B.-Hunyadon, 1887. február 20-án.

H A Z A I I P A R!

TERKÁL JÓZSEF

első keztyűs üzletében

Kolozsavart (Főtér, Antos-ház.)

A közeledő ünnepek alkalmából pedig saját készítésű glace, svéd és kutya-bőrből készült keztyű-ajándékok találhatók.

202. (3—3)

Vidéki megrendelések utánvét mellett teljesítettnek.

Az általánosan kedvelt

Uj turó kiloja 70 kr.

Már kapható

a Fröhlich Árpád fűszer-üzletében,

Kolozsavart, belhid-utca 29. szám.

186. (6—6)

Szám 833—1887.

főszb.

Hirdetmény.

Marokháza községbeni összesített és arányosított

italmérés-jog

hat egymásután következő, s ezen évi április hó 24. napján kezdődő évre

f. hó 14. napján délelőtt 9 órakor

megnyitandó nyilvános szóbeli árverezés után helyt Marokházán a legtöbbet ígérőnek általam hasznbérbe ki fog adatni.

Az árverezési és hasznbérleti feltételek a szavai körjegyzőnél megtudhatók.

Mocsi járás főszolgabírójától.

Mocs, 1887. április hó 1-én.

Mayr János,

főszb.

Jutányos ár.

Dusan berendezett férfi, női- és gyermek-lábbeli raktár.

GOMBOS KÁROLY

lábbeli készítő belhid-utca 13. sz.

A SÁRGA CSIZMÁHOZ.

A bol is nagy választékban találhatók szilárd s jó anyagból saját üzletemben készült

csizmák és cipők.

Vidéki megrendelések mérték vagy minta szerint jutányosan és pontosan teljesítettnek.

Tartósságért felelősség vállaltatik.

Teljes tisztelettel.

GOMBOS KÁROLY.

195. (4—14)

Készítményeim minden bel- és külföldi munkákkal kiállítják a versenyt.

Minden e szakmába vágó javításokat elvállalok.

Pontos kiszolgálat.

Legnagyobb női-ruha raktár.

Alulírott tisztelettel bátorkolom a t. cz. közönség heces tudomására hozni, hogy számos év óta fennálló, jó hírnévű üzletemet legújabbban

külföldi és hazai árukkal oly dusan ellátam, hogy a mai kor és divat minden igényeinek rögtön képes vagyok megfelelni.

A beálló tavaszi és nyári idényre találhatók üzletemben: esőköpenyek 6 ftrtól, Mantillek 7 ftrtól, Jaquettek 5 ftrtól, leány- és gyermek-esőköpenyek 3 ftrtól feljebb kaphatók

Bányai Sámuel női-ruha raktárában.

Együttal van szerencsém tudatni a n. érd. közönséggel, hogy kész női-ruha raktáromat legújabbban ellátam francia és angol szövetekkel, melyeknek feldolgozására saját szabómmal rendelkezem, kiváló szépen és jutányosan áron.

Továbbá felvállalok a nyári idényre felelősség mellett szűcsárú-készleteket gondozás végett.

Megrendeléseket a legnagyobb gondnal, felelősség mellett, úgy b-lyt, mint vidékre, gyorsan és pontosan eszközlök.

Kolozsavart, 1887. márczius hó.

BÁNYAI SÁMUEL.

Üzlet- és raktárhelyiségem:

Belmonostor-utca, Plébánia-szeglet.

211. (2—10)

Jaquettek, gyermek-öltöny.

Legolcsobb bevásárlási forrás!

Van szerencsém t. cz. vevőim szives tudomására hozni, hogy a belhid-utczában saját házamat (27 szám) a mai kor követelményeinek megfelelőleg úgy az emeleti mint a földszinti helyiségeit

BUTOR-RAKTÁRRA

alakítottam át,

Nagy raktárt tartok jó s száraz anyagból készült szalon, ebédlő és háló szobák berendezésére, továbbá egyes butor-darabokra u. m. chiffonok, kredenczek, háló-, ebédlő-, szalon-, író-, varó-, öltöző asztalok, heverő divánok, közönséges és egész finom garnitúrák, minden színű butor szövetek és szőnyegek. Segglos, Afrique lőszőr- és ruganyos matrácok, fali álló- és toillette tükrök, aranyozott keretekbe fogalt olajnyomau képek, ablak carni-sok, nádfonatu szék, különb fajta székek stb. butorokból.

Elvállalok mindennemű

épület asztalos munkákat, termék, szobák és kerthelyiségek diszítését, valamint berendezését, ócska szoba-butorok ujtását legelőnyösebb árakban.

618. (27—*)

Tisztelettel

KEREKES JÓZSEF.

Kizárólagosan hazai gyártmány!